

ПУЛЬС

ГАЗЕТА ВЧЕНОЇ РАДИ ТА РЕКТОРАТУ ОДЕСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Видається з травня 1997 року

Червень 2024 року № 6 (317)

Дорогі друзі!

Вітаю вас зі званням випускників Одеського національного медичного університету!

Позаду безсонні ночі над підручниками і складні семінари, лекції незабутніх професорів і нелегкі «Кроки», практика в лікарні й перші зустрічі з пацієнтами. Ви багато чого навчилися, розбираєтеся в непростих речах, вмієте встановити діагноз і провести лікування. Головне, ви впевнилися, що бути лікарем — ваше призначення, а тому готові вчитися і далі, щодня удосконалюватись у своїй спеціальності.

Ви обрали для себе важкий шлях, але благородний та необхідний для людей. Лікар — це одна з величних професій, яка буде потрібна в будь-який час. Особливо у цей важкий період, який переживає наша країна. Від ваших знань та здібностей, здатності приймати рішення й виконувати свій обов'язок залежать життя і здоров'я військових і цивільних, дорослих і дітей, людей похилого віку — усіх, кому потрібна ваша допомога.

Дорогі випускники! Бажаю вам впевнено йти обраним шляхом, поважати старших колег, брати їхній досвід, накопичувати найсучасніші знання! Сподіваюся, що отримана в нашому університеті освіта буде для вас міцним підґрунтям.

Нехай диплом випускника Одеського національного медичного університету стане для вас надійним оберегом і предметом особливої гордості, а ваше подальше зростання — найвдалішим, особисте життя — щасливим!

Не забувайте свою alma mater, своїх наставників і однокурсників. Пронесіть світло студентської юності через усі роки життя!

Будьте впевненими в своїх силах, наполегливими, амбіційними та цілеспрямованими.

У добру путь, шановні колеги!

Ректор ОНМедУ
академік Валерій ЗАПОРОЖАН

Alma mater, ти завжди в наших серцях

Азхар Мохд Аднан

У цей хвилюючий для кожного випускника день хочу висловити величезну подяку нашому університету і всім викладачам за знання, які вони надавали протягом усіх років навчання. Вони ділилися своїм клінічним досвідом з повною віддачею та щирістю, починаючи з першого і до останнього року навчання.

Заффер Али

Одеський національний медичний університет, скарбниця медичної досконалості та інновацій, усі ці роки був для нас рідним домом, до якого ми все життя будемо повертатися у своїх спогадах, де б не працювали. Він дав нам омріяну професію, можливість вчитися у видатних професорів мистецтву медицини, подарував студентську сім'ю, з якою ми разом долали труднощі навчання, радість спілкування і власних перемог.

Я дуже вдячний деканату міжнародного факультету за вирішальну роль у моєму освітньому шляху. Підтримка з боку співробітників деканату всі роки навчання була безцінною.

Ярослав Деревягін

Це були захоплюючі шість років старанної та цікавої роботи! Я отримав глибокі знання в сфері медицини. Ці роки пролетіли так швидко... Наш університет дав мені максимум, який тільки міг дати, але не обійшлося і без мого бажання, бо коли ти цим палаєш, хочеш все знати, то шукаєш різні способи цього навчитися. Дякую нашим висококваліфікованим викладачам, які дуже доступно пояснювали складний матеріал, а також ніколи не відмовляли в допомозі, коли приходив з питаннями. Я майбутній кардіолог, і сподіваюся, що буду з теплою згадувати все, що робив в університеті,

аби стати хорошим лікарем. А також буду сумувати за своїми одногрупниками та однокурсниками, з якими дуже цікаво було розбирати теми та доходити спільного рішення щодо того, як краще вчинити при тій чи іншій медичній ситуації.

Валерія Ладженська

Лише нещодавно я була першокурсницею, а зараз вже випускниця. На всіх курсах нам було цікаво жити, вчитися, брати участь у громадській роботі. Університет і викладачі робили все можливе для здобуття нами якісної освіти та цікавого дозвілля. Наша альма матер — це потужний крок в майбутнє спеціаліста високого рівня, адже тут я здобула відмінну базу знань та практики, яку буду використовувати в роботі лікаря. За все це я дякую рідному університету.

Нове видання

ЛІКАР — ПАЦІЄНТ: МИСТЕЦТВО СПІЛКУВАННЯ

Вийшов у світ навчальний посібник «Професійна комунікація. Протоколи спілкування «лікар — пацієнт» (для студентів, інтернів, лікарів усіх спеціальностей), підготовлений авторським колективом у складі: О. П. Рогачевський, Ю. Є. Белозерцева-Баранова, О. С. Єгоренко, В. І. Онищенко, М. П. Первак. За редакцією д. мед. н., професора В. Г. Марічерда.

Рецензію до видання написав завідувач кафедри психіатрії, наркології і медичної психології Івано-Франківського національного медичного університету д. мед. н., професор М. М. Пустовойт.

Навчальний посібник створено у незвичній формі — як історія хвороби пацієнтки Ганни М., яка приходиться за допомогою до лікаря і розповідає, що її турбує. Спілкування пацієнтки і лікаря підкріплюється ілюстраціями, які допомагають краще зрозуміти психологічний стан хворої.

У навчальному посібнику висвітлюються секрети комунікації з пацієнтами лікаря і медичної сестри, яким досі не було приділено належної уваги, а саме — вони є основою взаємовідносин «лікар — пацієнт» і «медсестра — пацієнт». Дізнаємося про особливості психології

хворої людини, а також про інструменти психологічного захисту самих медиків для запобігання власному виснаженню під час роботи.

Книжку доповнено відеороліками, доступними за використання QR-кодування. Застосування новітніх технологій сприяє інтерактивності, легкому і цікавому засвоєнню матеріалу.

Наталка СЕРГІЄНКО

Перші кроки у науці

КРАЩА ДОПОВІДЬ — У АЛІНИ ОВЕРЧУК

23–24 травня в Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті відбулась 84 Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та студентів з міжнародною участю «Актуальні питання сучасної медицини та фармації — 2024» у форматі онлайн-зустрічі. У конференції взяла участь і захистила наукову роботу Аліна Оверчук (4 курс МФ-2).

Тема дослідження Аліни — «Розширення терапевтичних можливостей медикаментозного лікування первинного біліарного холангіту в поєднанні із хворобою Крона». Науковий керівник — к. мед. н., доцент кафедри внутрішньої медицини № 2 ОНМедУ Микола Миколайович Перепелюк.

Проблематика роботи є досить актуальною, адже світова гастроентерологія за останні п'ять років зробила досить великий крок у вивченні мікробіома кишечника та впливу на нього з можливістю корекції захворювань інших органів шлунково-кишкового тракту.

Незважаючи на те, що важливою і добре вивченою в дано-

му випадку є участь кишкової мікробіоти в алкогільній асоційованій хворобі печінки та неалкогільній жировій хворобі печінки, дослідження стосовно зв'язку між первинним біліарним холангітом та кишковою мікробіотою — обмежені. Адаже будь-які запальні захворювання кишечника лише збільшують частоту та появу первинного біліарного холангіту, а не навпаки. Тому на конференції був висвітлений клінічний випадок, де модернізована терапія класичного захворювання продемонструвала високу ефективність в лікуван-

ні пацієнта і покращенні його симптоматики, що демонструє дієвий механізм такого підходу у веденні хворих на аутоімунні хвороби печінки і дає надію у майбутньому на зміни в протокольних алгоритмах лікування цього захворювання.

Робота викликала зацікавлення серед членів президії та учасників конференції. Аліна Оверчук була нагороджена дипломом III ступеня за найкращу доповідь.

Ніна МАТВІЙЧУК

ІМІДЖ ЛІКАРЯ ТА ВИБІР ПРОФЕСІЇ: ВІДПОВІДІ ЗДОБУВАЧІВ ОНМедУ

Уже на початковому етапі навчання здобувачі медичних закладів вищої освіти (ЗВО) спілкуються з пацієнтами, відвідують практику в лікарнях, а на старших курсах можуть обіймати посади допоміжного медичного персоналу, тому їхня мотивація та задоволеність обраною професією, інтерес до професійної інформації формує їхній особистий імідж фахівця, який відображається у свідомості оточуючих. Як показують дослідження, соціальні зрушення, що провокують стрес, тривогу, депресію, здатні впливати на вибір професії абітурієнтами, до того ж навіть після вступу до ЗВО нервова напруга негативно впливає на мотивацію здобувачів та їхні академічні успіхи [Лазаренко В., Саніна Н., 2022; Левченко М. та ін., 2022; Srichawla B. S. et al., 2022].

Вибір майбутніми здобувачами вищої освіти навчання у медичних університетах зумовлений внутрішніми та зовнішніми чинниками [Nakasujja N. et al., 2021], але доволі часто абітурієнти не можуть зрозуміти й пояснити справжні причини вибору саме медичного закладу [Kimura Sh. et al., 2023]. Відомо, що нерозуміння суті власного вибору може негативно впливати на внутрішню мотивацію, що буде сповільнювати академічні успіхи [Wu H. et al., 2020]. Важливо, що здобувачі-першокурсники в майбутньому стануть лікарями і будуть впливати на імідж спеціальності. Тому є актуальним дослідження факторів впливу на вибір ними професії.

Враховуючи педагогічне значення даної проблеми, на кафедрі суспільних наук у рамках роботи проблемної наукової групи здобувачів «Імідж лікаря» (керівник — доцент Олена Уварова) було проведено опитування здобувачів 1-го курсу ОНМедУ, які вступили у 2022 році, щоб виявити причини та фактори вибору професії медика та її сприйняття після першого року навчання. Окрім того, було звернуто увагу на можливі складнощі, з якими стикаються здобувачі. Для дослідження обрали саме вступників-2022, адже це були перші абітурієнти, які робили свій вибір професії в умовах соціально-політичних зрушень з розумінням відповідальності як майбутніх медичних працівників.

Збір відомостей проходив у травні 2023 року у вигляді анонімного електронного опитування з використанням авторської анкети (розробники — доцент Олена Уварова і здобувач медичного факультету № 1 Віталій Нігрецкул). Для створення анкети використовувалися Google forms, посилання, на які її було надіслано потенційним респондентам у групах в со-

ціальних мережах. Добровільну участь в опитуванні взяли 176 здобувачів 1-го курсу ОНМедУ спеціальності «Медицина».

На питання «Чи був ваш вибір медичного університету цілком усвідомленим?» відповіли: «так» — 68,8 %, «скоріше так» — 24,4 %; інші відповіді («важко відповісти»; «скоріше ні»; «ні») разом становили 6,8 %, що свідчить про високу вмотивованість здобувачів на етапі вступу до медичного ЗВО. Однак деякі учасники згадали сторонній вплив на вищезазначене рішення: майже 1/5 здобувачів повідомили, що поради родини стали основною причиною обрання спеціальності «Медицина». Задоволеність обраною професією зазначили 84,6 % здобувачів, важко відповісти на це питання виявилось для 12,5 %, невеликий відсоток — 2,9 припав на відповіді «скоріше ні» та «ні».

Опитування проходило майже наприкінці навчального року, тобто молоді люди вже отримали певний досвід навчання. Важливо, що, роздумуючи над питанням, чи обрали б вони медичний університет, якби зараз вступали до ЗВО, 79,6 % так би і зробили, завагалися 11,9 %, негативно відповіли 8,5 %. Останній показник має спонукати викладацький колектив до роботи у напрямі покращення іміджу лікаря. Хоча, скоріш за все, причиною може бути складність опанування медичної науки: 67 % серед проблем навчання

зазначили великий обсяг навчального матеріалу.

Щодо іміджу професії 46,6 % здобувачів повідомили, що після вступу до університету їхня уява про імідж лікаря змінилася, а саме: для 52,9 % він покращився, для 8,5 % погіршився (38,6 % обрали варіант «важко відповісти»). Отже, протягом наступних років навчання необхідно приділяти більшу увагу професійній ідентифікації здобувачів.

У відповідях на питання «Як змінилося ваше бажання стати лікарем з урахуванням розуміння можливих загроз і ризиків у професійній діяльності медичного працівника?» здобувачі продемонстрували необхідну для майбутніх лікарів стійкість: не змінилось бажання стати лікарем у 50 %, а у 10,8 % респондентів збільшилося та у 12,5 % скоріше збільшилось; зменшилося та скоріше зменшилося — лише у 4 % разом. При цьому 22,7 % опитаних було важко відповісти на це питання, тобто трохи більше 1/5 здобувачів-першокурсників потребують усвідомлення свого професійного вибору в умовах соціально-політичних зрушень.

Таким чином, опитування показало, що, незважаючи на соціально-політичні виклики останніх років та складність навчання, ОНМедУ зміг підвищити рівень іміджу професії та вмотивованість досягати успіхів у своїй сфері діяльності. Можна припустити, що такі зміни пов'язані з позитивними моментами, з якими стикнулися здобувачі в стінах університету: приблизно половина респондентів віднесла до таких знайомство з новим колективом, а третина — нові й цікаві медичні дисципліни.

Отже, проведене соціопитування виявило високий відсоток усвідомленого вибору професії здобувачами-медиками, переважна більшість з яких тільки зміцнила своє бажання стати гідними лікарями. Подібний моніторинг важливо проводити й у майбутньому з подальшим вжиттям заходів з боку викладачів щодо збільшення мотивації здобувачів у досягненні академічних успіхів.

Вмотивований здобувач-медик легше проходить шлях формування професійної ідентичності та прийняття себе як фахівця, протягом навчання з інтересом підвищує рівень компетенції, а отже, впливає на створення у суспільстві позитивного іміджу лікаря.

Олена УВАРОВА,
к. і. н., доцент кафедри
суспільних наук ОНМедУ,
Віталій НІГРЕЦКУЛ,
здобувач 3-го курсу МФ № 1

Благодарна і почесна справа

«ТЕРМІНОВО ПОТРІБНІ ДОНОРИ!»

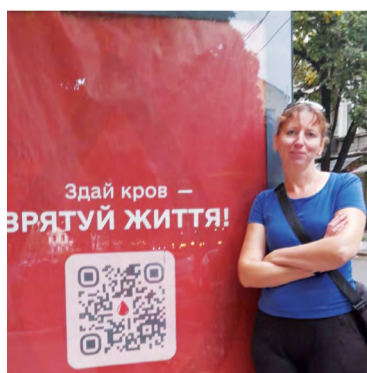
Війна, що триває вже понад два роки, докорінно змінила все наше життя. Незважаючи на важкі випробування, українці продовжують демонструвати справжню дива єдності, мужності та незламності. Наші захисники боронять Україну від ворожої навали, не шкодуючи життя і здоров'я. І якщо хтось із цивільного населення ще не знає, як і чим може допомогти військовим, то варто подумати про свою причетність до врятування їхнього життя шляхом здачі крові.

14 червня відзначався Всесвітній день донора крові. Саме цього дня у 1868 році народився вчений, який відкрив групи крові, — Карл Ландштейнер, австрійський і американський лікар-імунолог. У 1930 році він отримав Нобелівську премію за свій чудовий

винахід, який дав змогу зробити переливання крові звичною медичною практикою.

Донорська кров сьогодні вкрай необхідна. Майже кожного дня в соціальних мережах лунають прохання: «Терміново потрібна кров тієї чи іншої групи!» Вона потрібна не тільки військовим, пораненим у ході бойових дій, а всім, хто постраждав під час актів тероризму і геноциду із мирного населення України, хто потребує крові під час ургентних операцій. Не знімається з порядку денного і лікування цивільного населення, яке, як і в мирний час, страждає на різні захворювання і потребує хірургічного втручання.

Хто, як не лікарі, розуміють гостроту проблеми і відгукуються на подібні звернення! Отож не дивно, що в ОНМедУ

є чимало донорів. Серед найбільш активних — кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії, учасники наукового гуртка цієї кафедри, кафедри інфекційних захворювань, дитячої хірургії, співробітники Багатопрофільного медичного центру, Університетської клініки та інші небайдужі працівники, які не можуть стояти осторонь у той

час, коли в наш дім прийшла біда.

Одна з найактивніших донорів — кандидат медичних наук, доцент кафедри інфекційних захворювань, в. о. керівника сектора забезпечення якості освіти ОНМедУ Катерина Усиченко.

Катерина Миколаївна долучилася до донорства на самому початку війни у 2022 році, до цього кров ніколи не здавала. Згадує великі черги одеситів, які стояли тоді на станціях переливання крові. З того часу цільну кров вона здавала вже 12 разів — на Одеській обласній станції переливання крові та під час Днів донора в ОНМедУ.

До речі, за п'ять місяців цього року в університеті відбулись три Дні донора, і кожного разу в них брали участь до 60–70 співробітників і здобувачів освіти.

— Після донорства почуваюся добре, і є ще неабияка емоційна складова — велике моральне піднесення від власного вчинку й усвідомлення того, що моя кров комусь буде дуже потрібною, адже лише одна донорська кров може врятувати трьох пацієнтів, — розповіла Катерина Миколаївна.

Ми пишаємося тим, що в ОНМедУ працюють люди великого громадянського обов'язку, які віддають частинку своєї крові задля продовження життя!

Бажаємо всім нашим донорам міцного здоров'я, наснаги, енергії, добра і якнайшвидшого настання миру.

Оксана ПОДОЛЬСЬКА
На фото: донор ОНМедУ
— доцент Катерина Усиченко.